

EUROJÄRJESTELMÄ
EUROSYSTEMET

Talouden näkymät vuosina 2012-2014

Euro & talous 5/2012

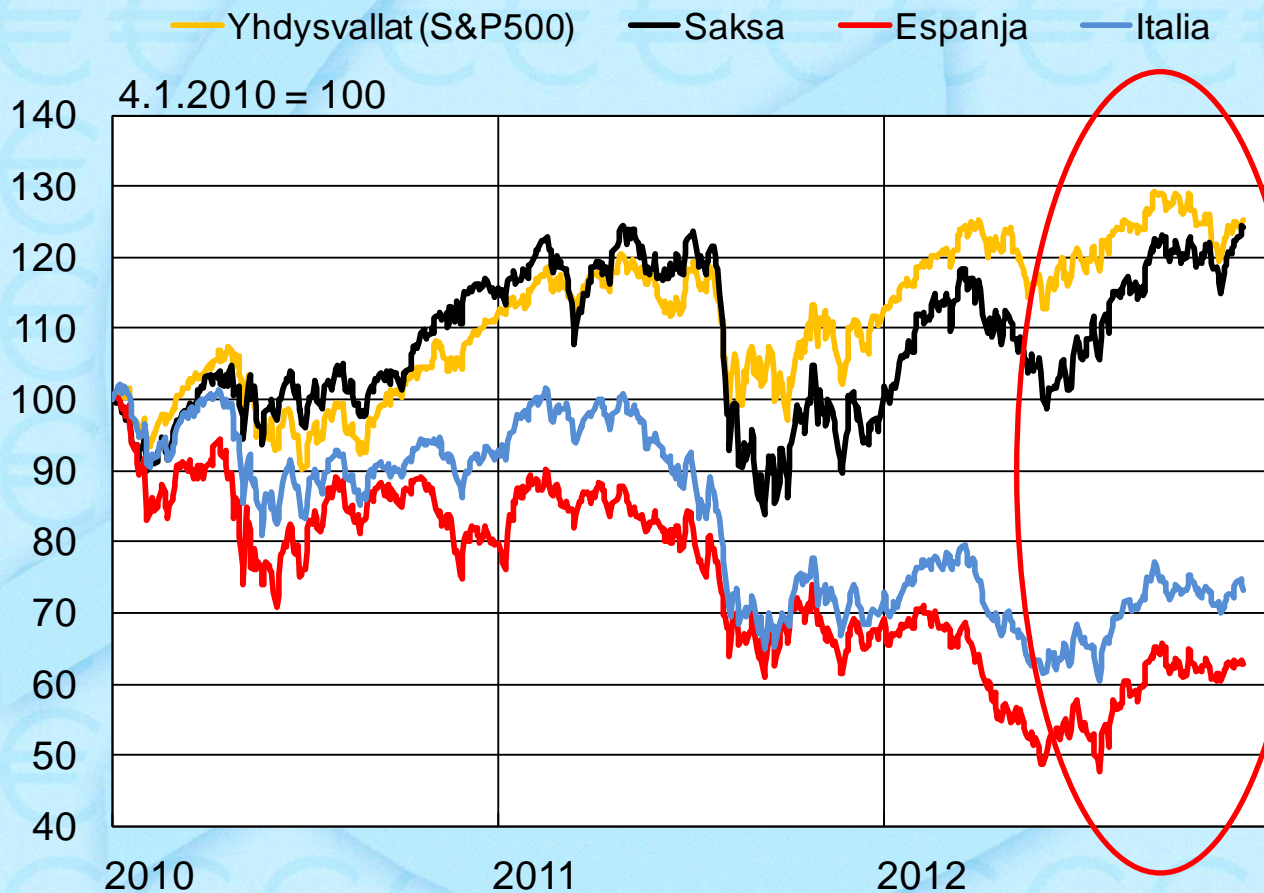
Pääjohtaja
Erkki Liikanen

Kansainvälisen talouden viestit kaksisuuntaisia

Tilanne rahoitusmarkkinoilla kohentunut kesän jälkeen...

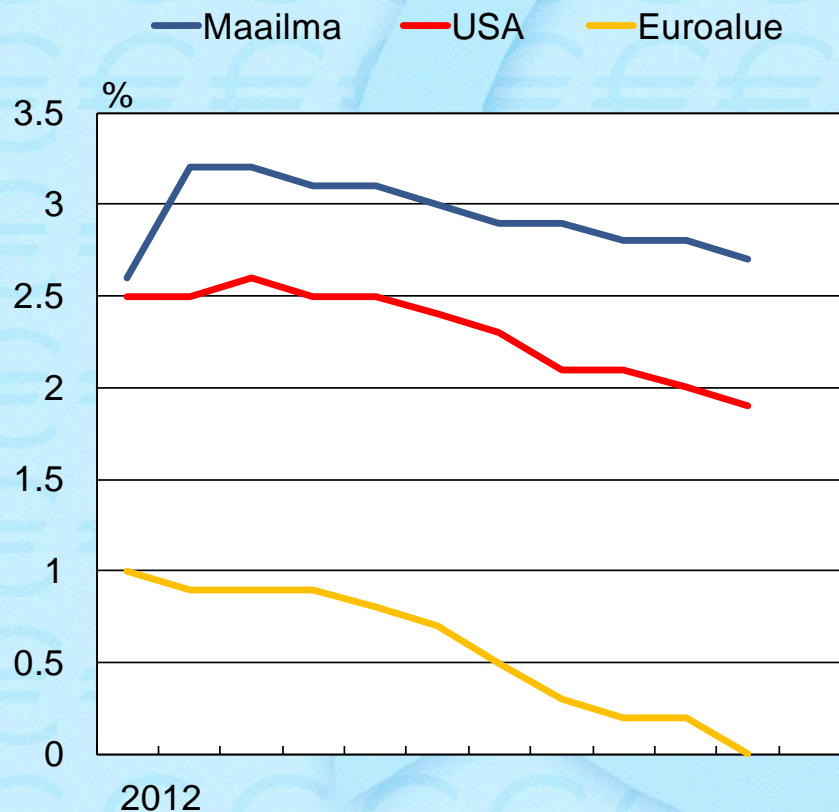
Osake-indeksejä

Lähde: Bloomberg.

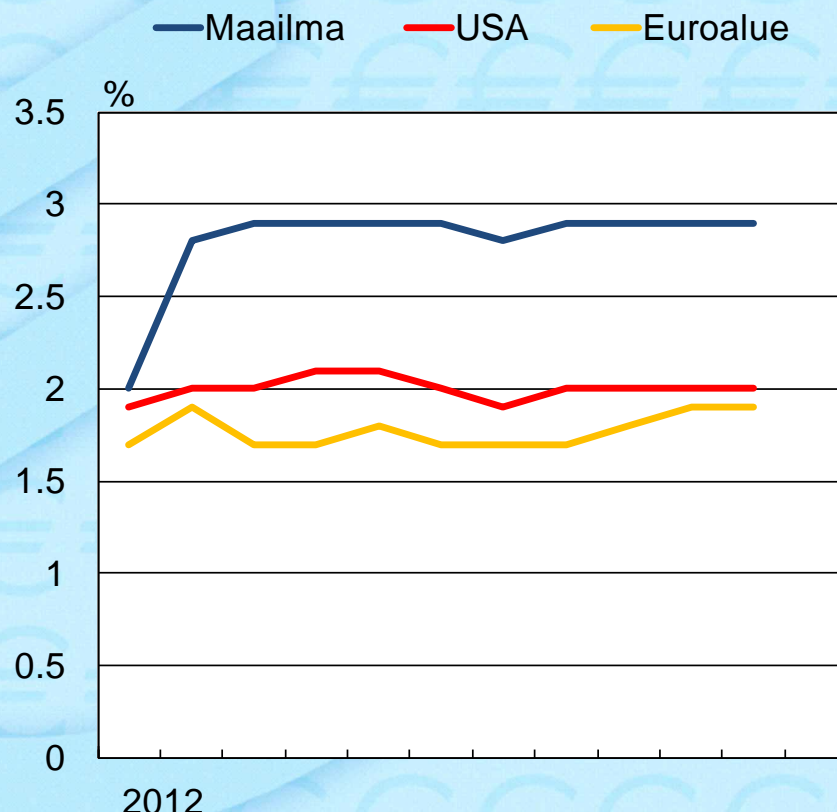
...mutta kasvuennusteita heikennetty vuoden mittaan

BKT-ennusteet vuodelle 2013

Lähde: Consensus economics.

Inflaatioennusteet vuodelle 2013

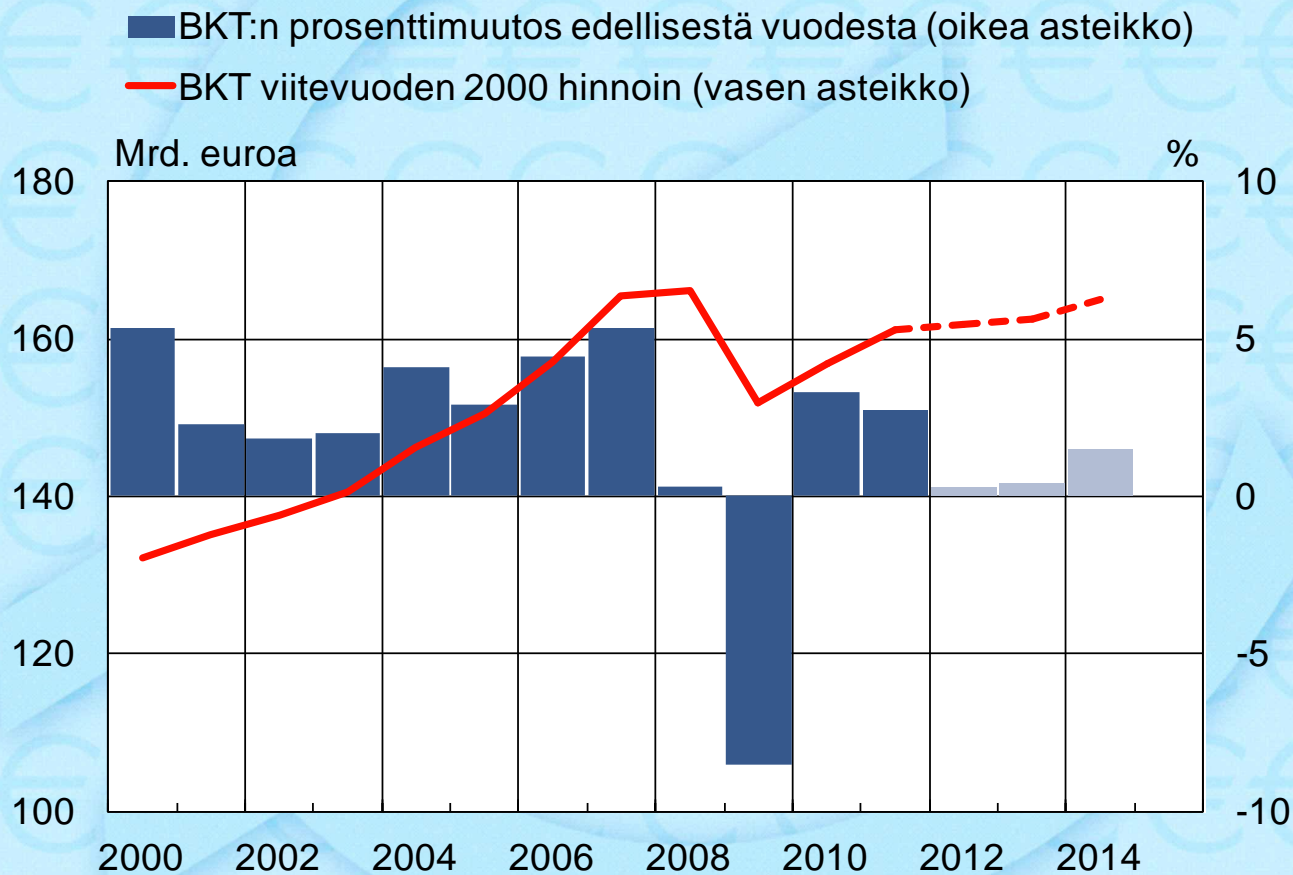

Lähde: Consensus economics.

Kasvunäkymät heikentyneet myös Suomessa

Suomen talouskasvu niukkaa

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

Kysyntä ja tarjonta

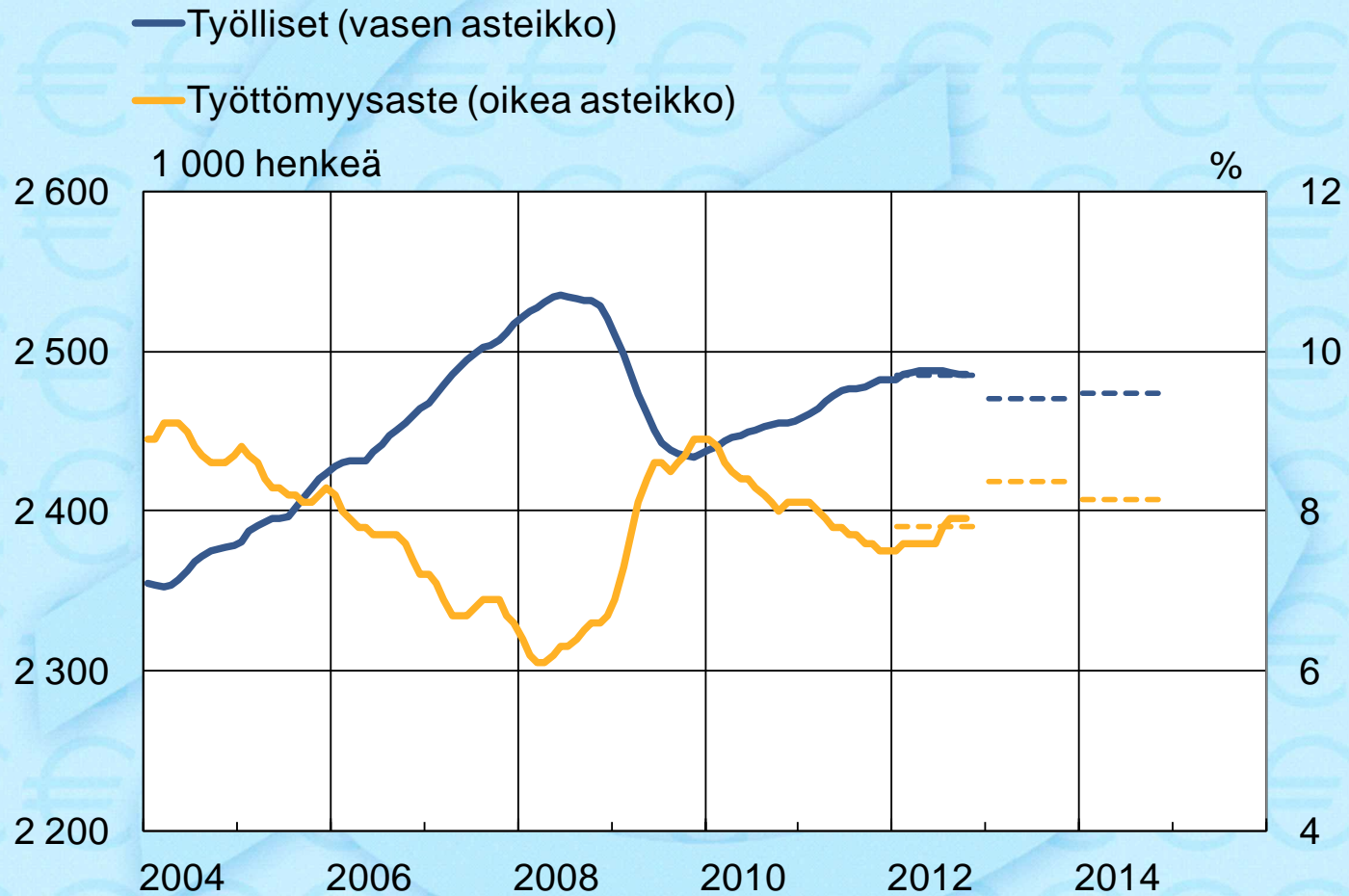
	2011*	2010	2011	2012e	2013e	2014e
	Mrd. euroa	Määrän prosenttimuutos edellisestä vuodesta				
Bruttokansantuote	189,4	3,3	2,7	0,3	0,4	1,5
Kesäkuun ennuste			2,9	1,5	1,2	1,6
Muutos			-0,2	-1,2	-0,8	-0,1
Tuonti	78,3	6,9	5,7	-1,2	1,0	4,2
Vienti	77,1	7,5	2,6	-1,9	1,3	4,3
Yksityinen kulutus	105,2	3,3	2,5	0,7	-0,1	1,2
Julkinen kulutus	46,0	-0,3	0,4	-0,3	1,0	0,6
Yksityiset investoinnit	32,4	3,5	7,7	-0,9	0,4	3,5
Julkiset investoinnit	4,6	-7,7	0,6	0,4	0,5	1,3

* Käyvin hinnoin, mrd. euroa.

Työmarkkinoiden tila heikkenee

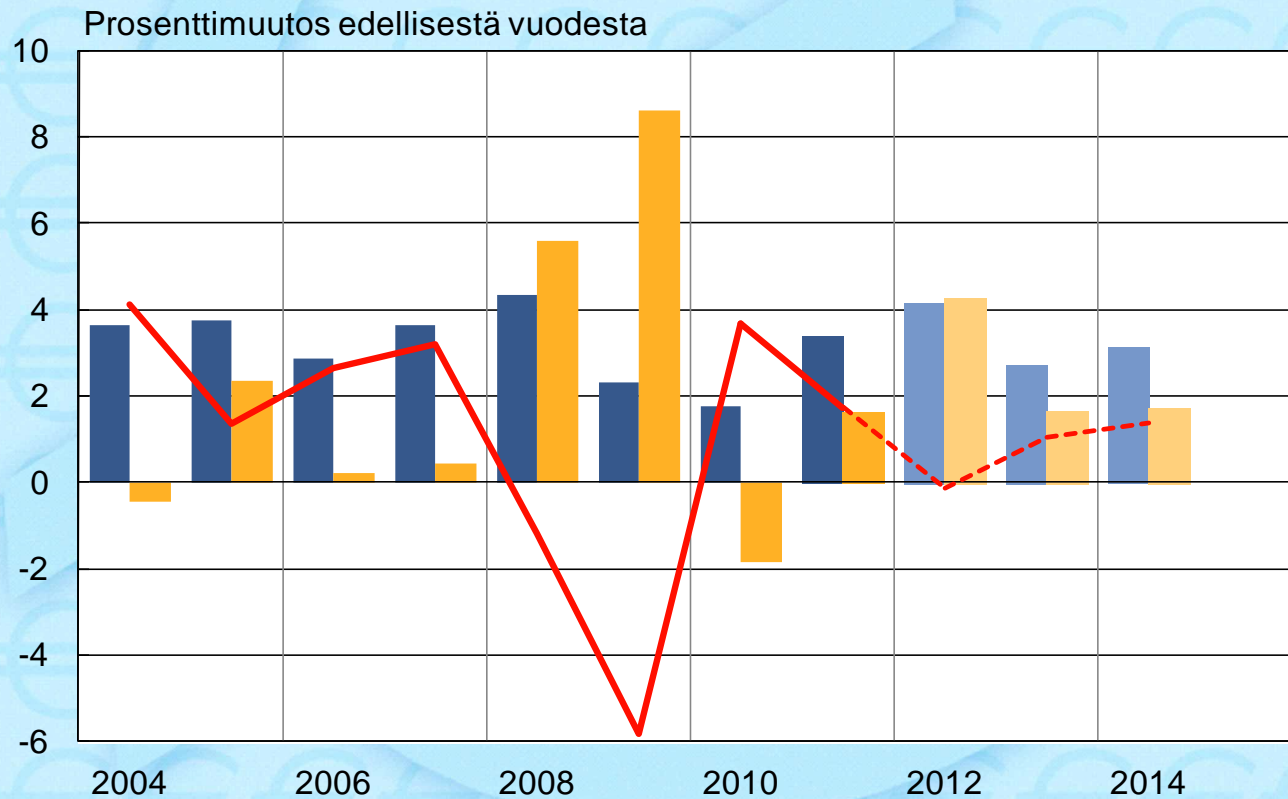
Hidas kasvu lisää työttömyyttä

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

Työvoimakustannukset nousseet

- Palkansaajakorvaukset palkansaajaa kohti
- Yksikkötyökustannukset
- Tuottavuus työllistä kohti

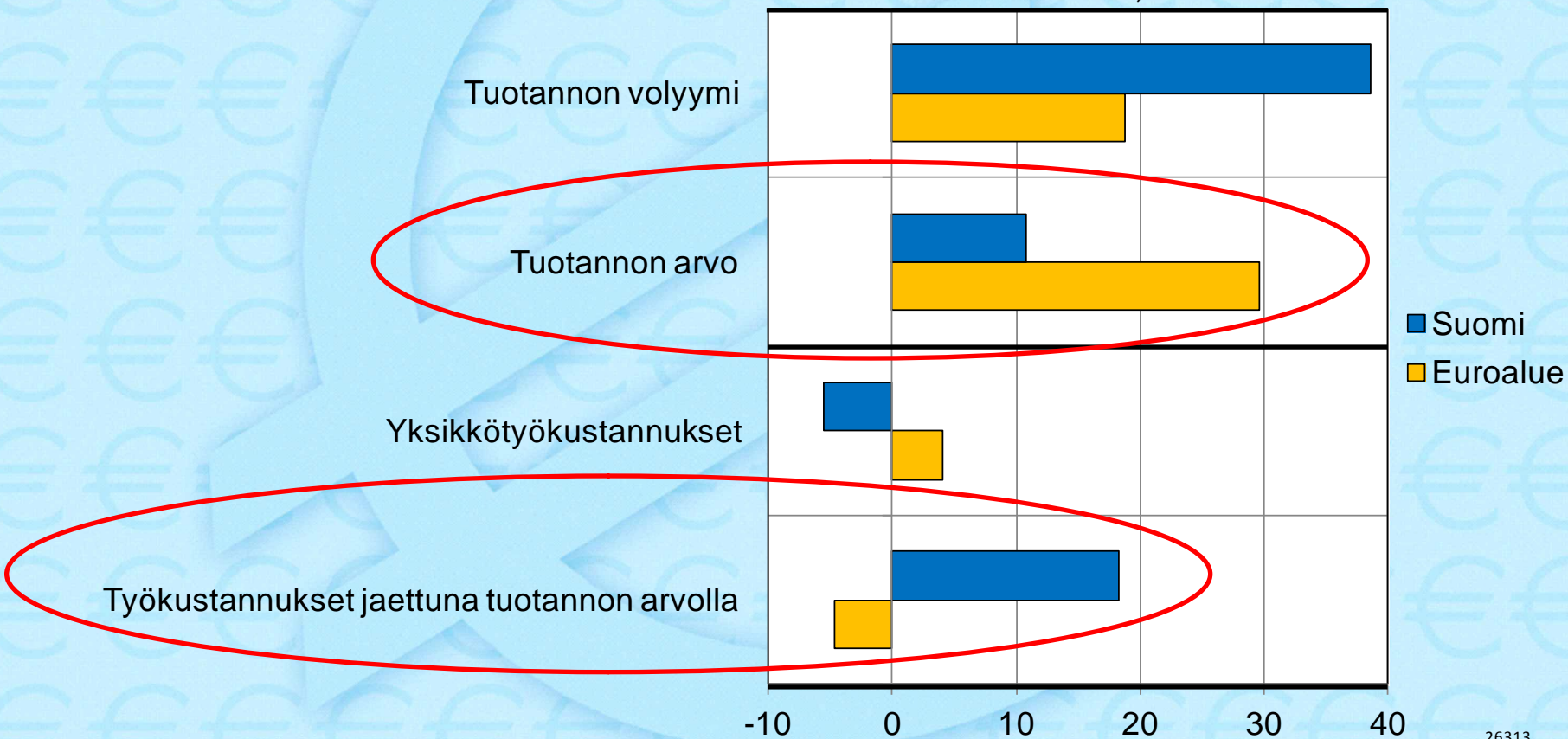

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

Teollisuuden yksikkötyökustannukset antavat liian suotuisan kuvan kilpailukyvyistä

Tehdasteollisuus

Muutos 1999Q1-2012Q2, %

26313

Lähde: Eurostat. Tuotannon arvo on bruttoarvonlisäys.

Kotimainen kysyntä hiipuu, viennin näkymät
vaisut

Kotitalouksien kulutus vaimenee

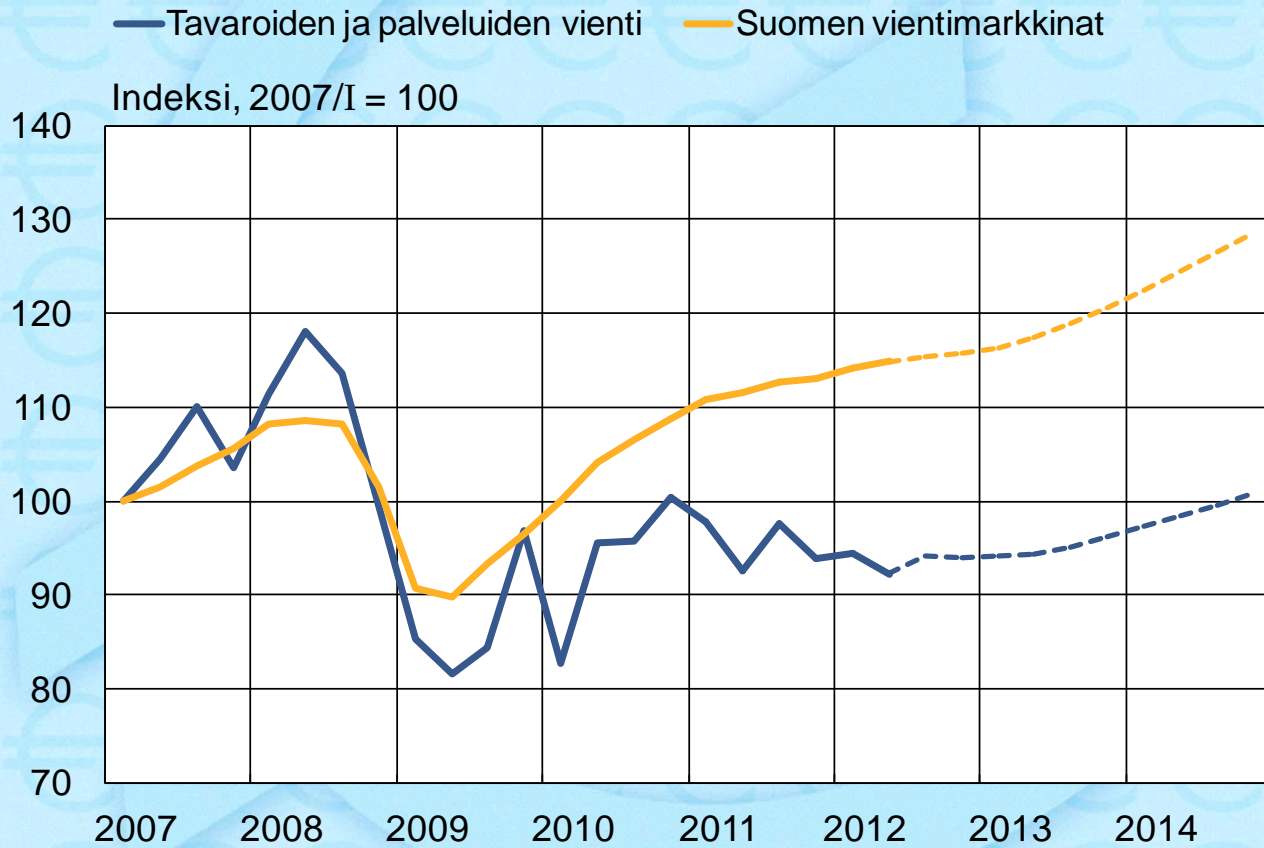

Kotitaloudet = kotitaloudet ja kotitalouksia palvelevat voittoja tavoittelemattomat yhteisöt.

* Prosenttimuutos edellisestä vuodesta.

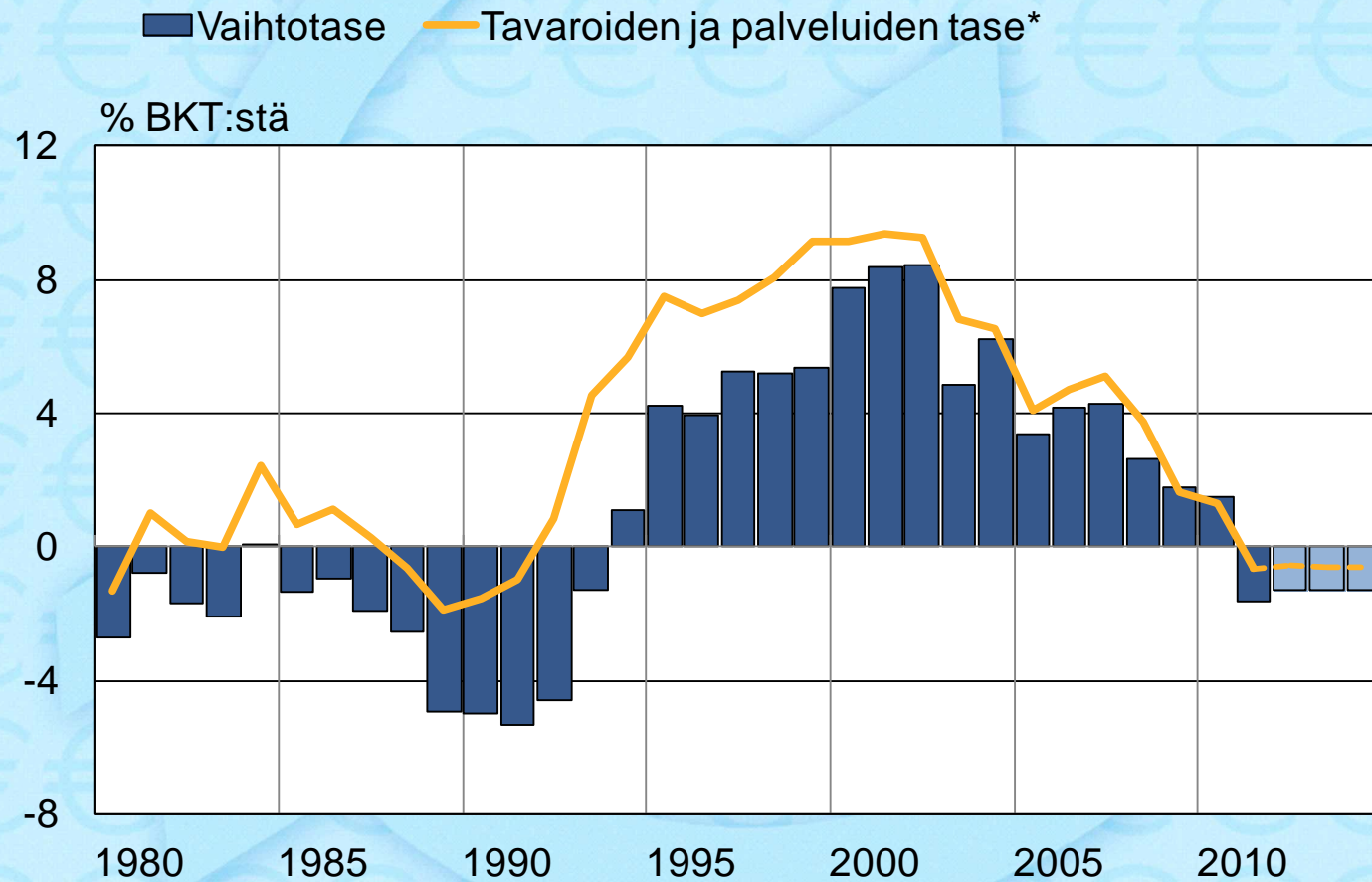
Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

Viennin kasvu jää heikoksi

Lähteet: Tilastokeskus, eurojärjestelmä ja Suomen Pankki.

Vaihtotase pysyy alijäämäisenä

* Kansantalouden tilinpidon mukaan.

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

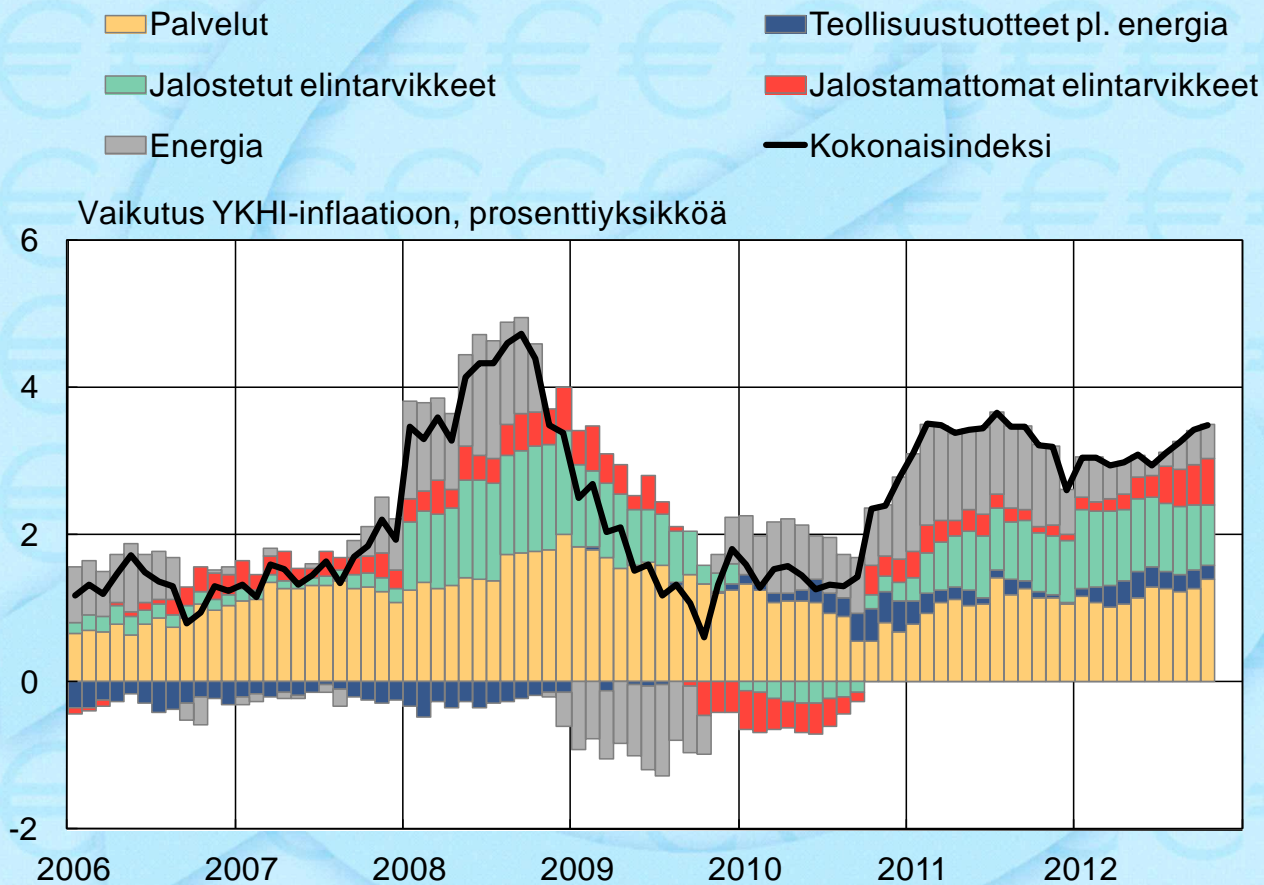
Avoimen sektorin tulee asettaa palkkaratkaisun puitteet

- ◆ ***Viennin kehitys ollut heikkoa, näkymät vaisut.***
- ◆ ***Taustalla:***
 - ***Kansainvälisen talouskasvun vaiheus.***
 - ***Elektroniikka- ja paperiteollisuuden erityisongelmat.***
 - ***Työkustannusten kasvu.***
- ◆ ***Viennin vahvistaminen, avoimen sektorin työllisyys ja ulkomaankaupan tasapaino edellyttävät, että menetykset kurotaan umpeen ja avoimen sektorin kilpailuasemaa vahvistetaan.***

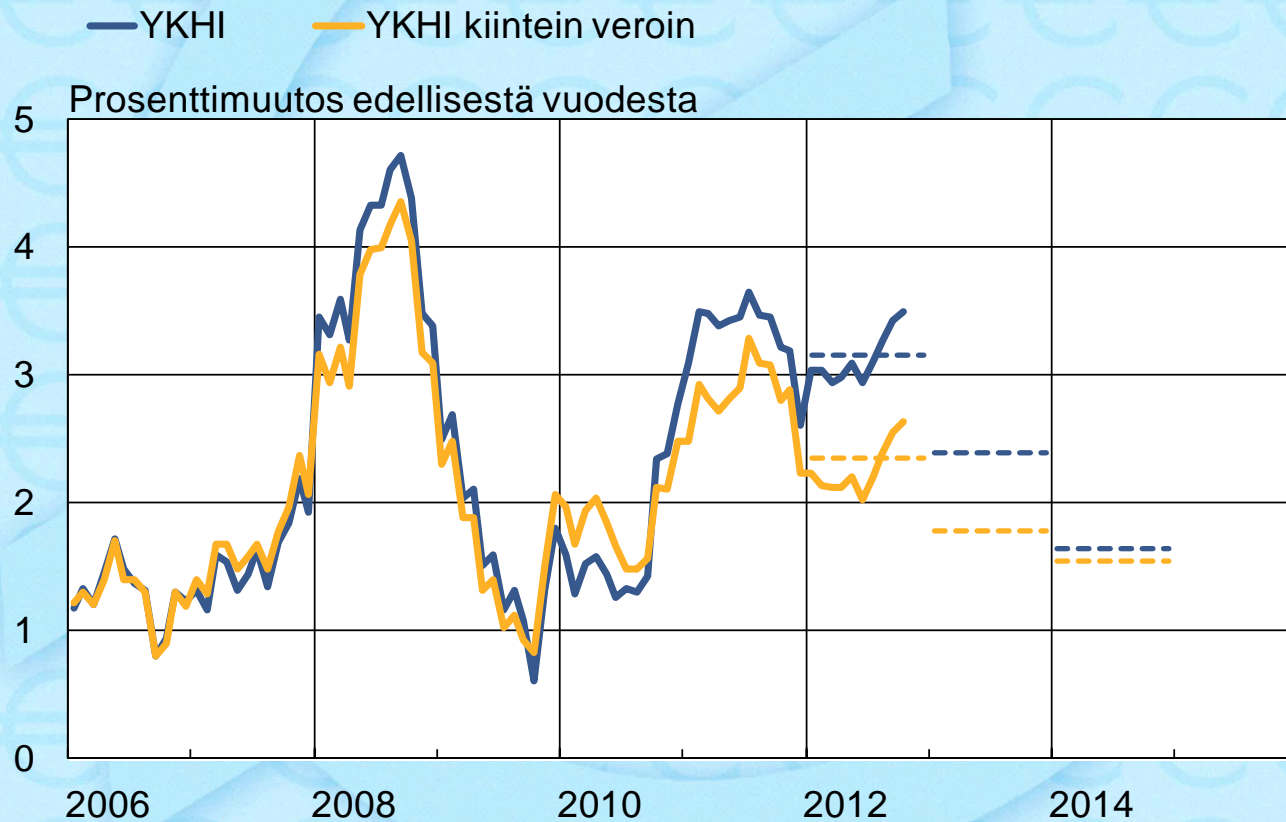
Inflaatio hidastuu vähitellen

Elintarvikkeiden ja palveluiden hinnat nousseet nopeasti

YKHI = yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi.
Lähde: Tilastokeskus.

Inflaatio hidastuu välillisten verojen korotuksista huolimatta

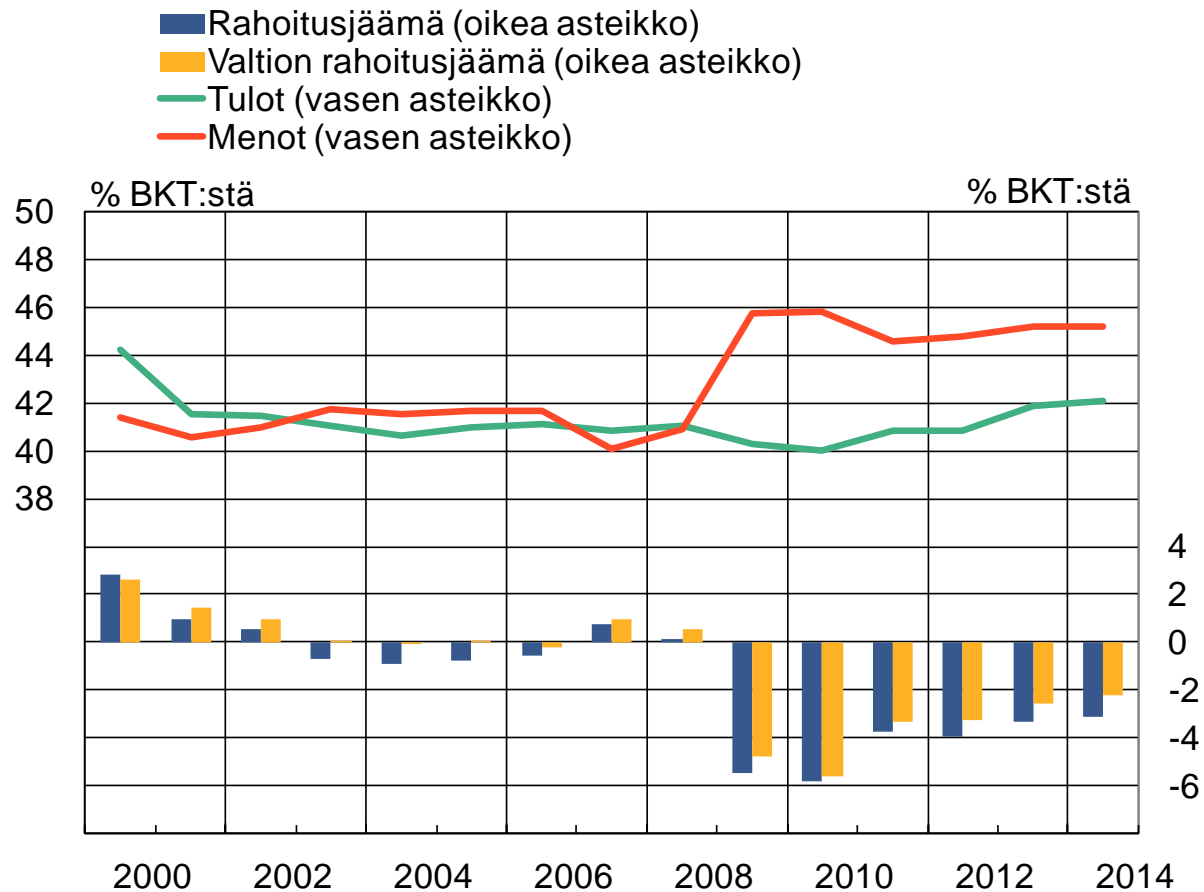
YKHI = yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi.

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

Julkisen talouden vakauttaminen välttämätöntä

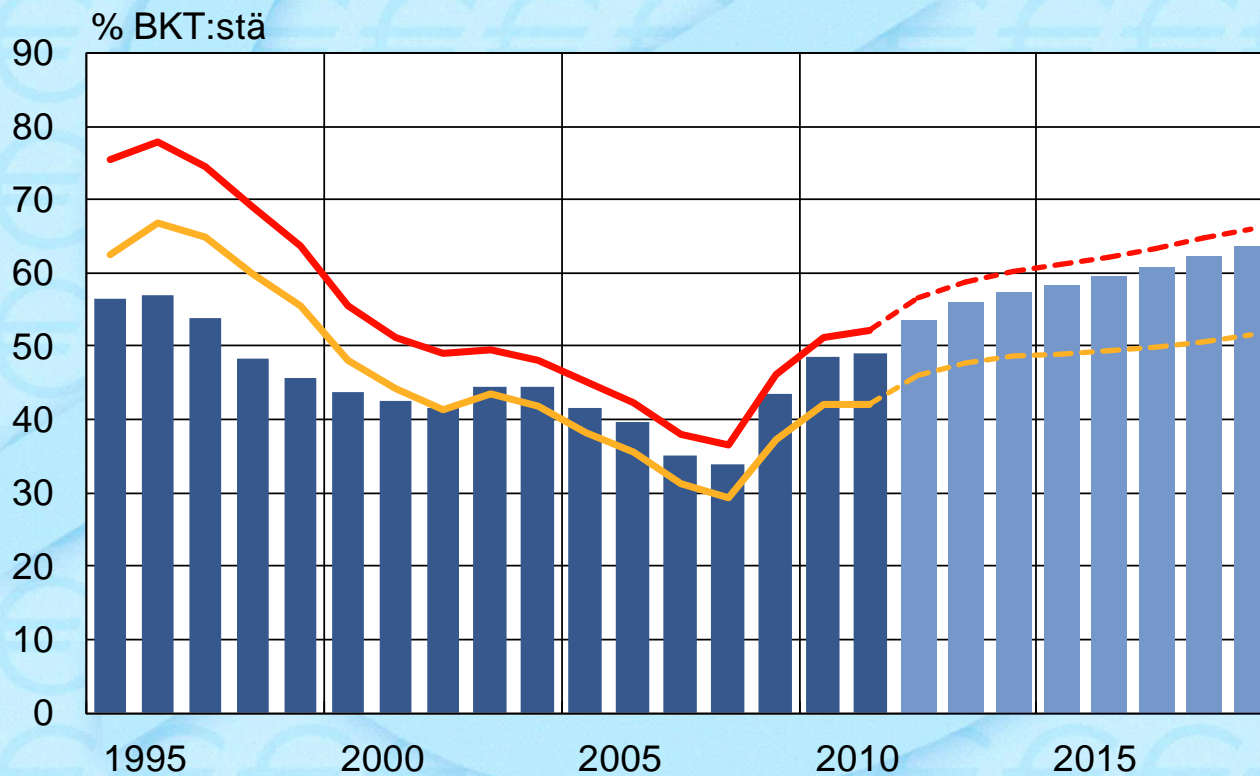
Valtion ja kuntien rahoitusvaje pienenee vähän

Lähde: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

Julkinen velkaantuminen ei taitu ilman uusia sopeutustoimia

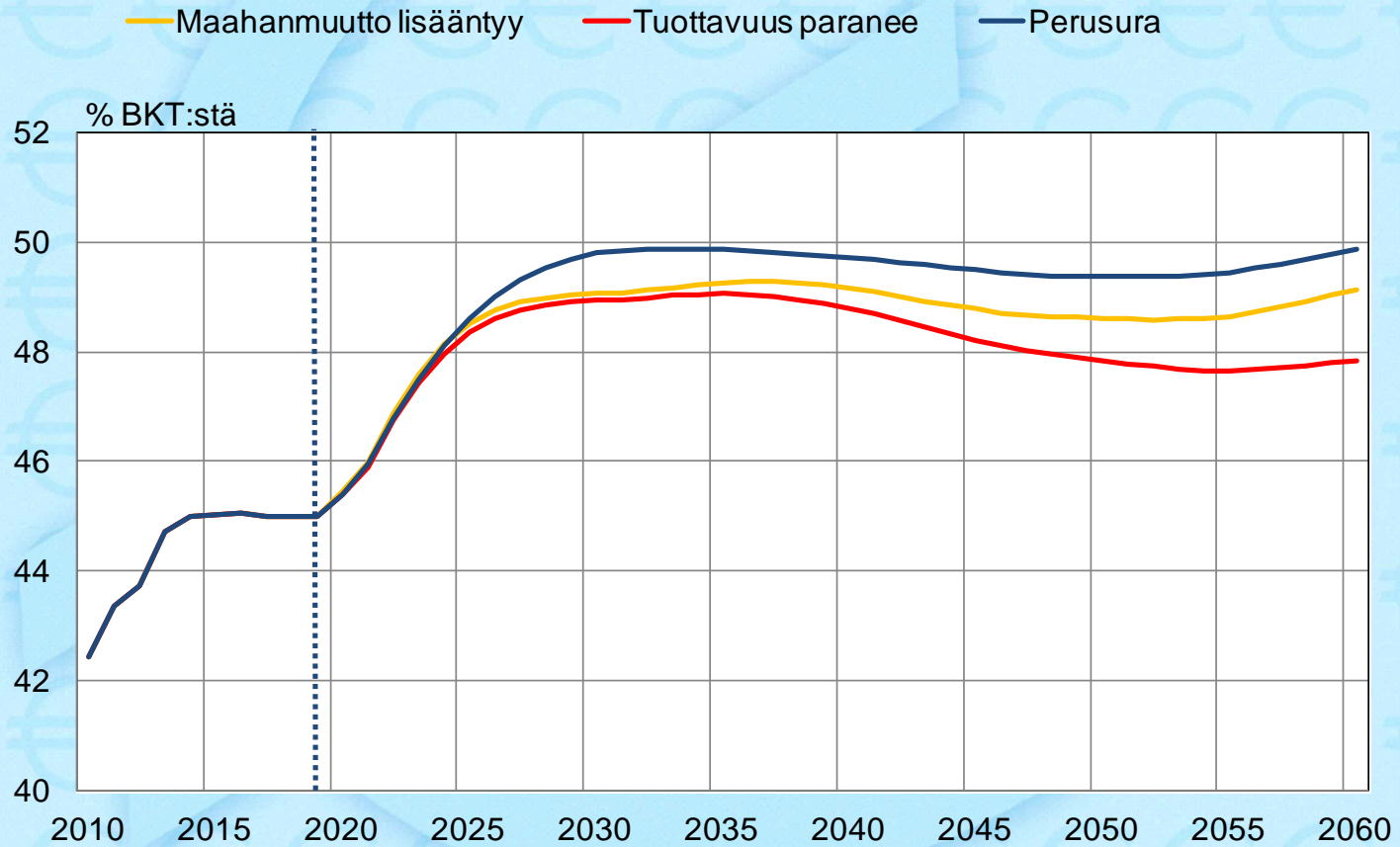
■ Julkisyhteisöjen EDP-velka — Valtion ja kuntien velka — Valtionvelka

Lähteet: Tilastokeskus, Valtiokonttori ja Suomen Pankki.

Kestävyyssongelma on mittava

Kokonaisveroasteella mitattu julkisen talouden sopeutustarve

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankin laskelmat.

Julkisen talouden sopeuttamistarve mittava

- ◆ ***Kevään 2012 päätökset olivat merkittäviä, mutta talouskehitys on jäämässä tuolloin odotettua heikommaksi.***
- ◆ ***Hallituksen tavoite valtion velka-asteen taittamisesta ei ennusteen mukaan toteudu ilman lisätoimia.***
- ◆ ***Riittävän ylijäämän saaminen koko julkiseen talouteen vaatii vielä mittavampia toimia.***
- ◆ ***Tarvitaan koko vuosikymmenen kattava sopeuttamisohjelma.***
 - ***Keskeistä on toimien kasvuvaikutukset.***
 - ***Määrärahakehysten taso sopeutettava asteittain vastaamaan rahoituspohjaa.***

Vakaata julkista taloutta ei saavuteta ilman rakenteellisia toimia

- ◆ ***Finanssipoliittisilla toimilla voidaan estää julkisen talouden paniikkijarrutus ensi vuosikymmenen alussa.***
- ◆ ***Kestävyyttä ei kuitenkaan voida turvata ilman työvoiman tarjonnan lisäämistä.***
- ◆ ***Työpanosta olisi lisättävä työuran kaikissa vaiheissa. Se tasoittaisi kustannusten jakautumista ikäryhmien välillä.***
 - ***Työurien aloittamisen aikaistaminen.***
 - ***Eläkkeelle jäämisen myöhentäminen.***
 - ***Työn tarjonnan kannustimet.***
- ◆ ***Kuntataloudessa toimintaa tehostettava.***

Rahoitusjärjestelmän vakaudesta

Toimintaympäristö haastava, vaikka rahoitusmarkkinoilla vakautumista

- ◆ ***Rahoitusmarkkinoiden tilan kohentumisesta huolimatta Euroopan talouden tilanne haavoittuva.***
- ◆ ***Heikko reaalitalouden kehitys altistaisi Euroopan pankkisektorin omaisuuserien hintojen laskupaineille ja kasvattaisi luottoriskejä.***
- ***Vakautta edistävien toimenpiteiden nopea läpivienti tärkeää.***

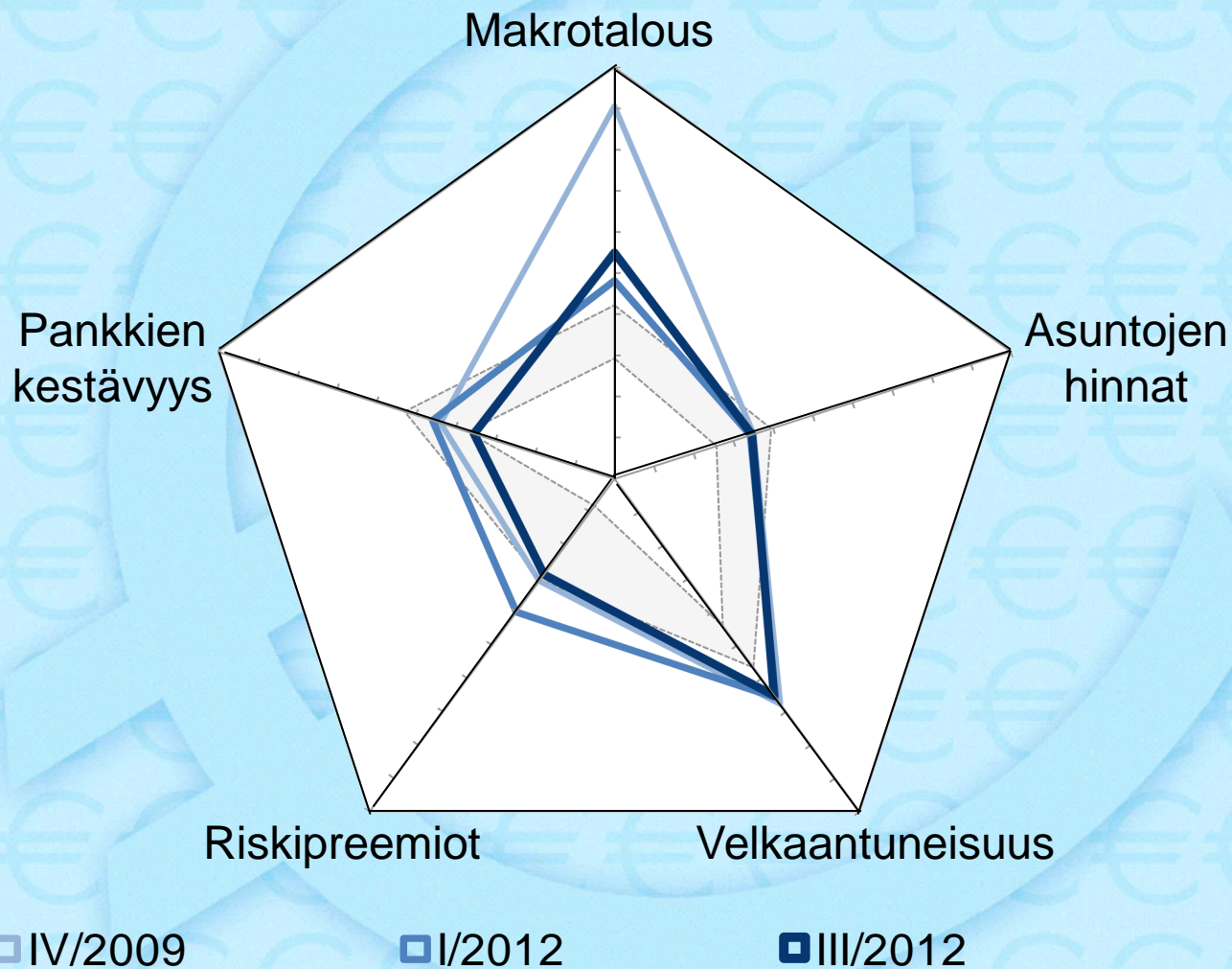
Pankkiunioni toimintavalmiiksi

- ◆ ***Ecofin; yhteisymmärrys tänä aamuna.***
- ◆ ***Pankkiunioni vakauttaa rahoitusmarkkinoita ja vähentää pankkikriisien todennäköisyyttä.***
 - ***Ensin yhteinen valvontamekanismi.***
 - ***Lisäksi tarvitaan yhteinen kriisinratkaisujärjestelmä.***
- ◆ ***Tavoite on pienentää valtiolle ja veronmaksajille aiheutuvia kustannuksia sekä lisätä velkojen vastuuta***
 - ***Keskitetty kriisinratkaisujärjestelmä mahdollistaa suurtenkin pankkien hallitun alasajon ilman valtion tukea.***

Luottamusta Euroopan pankkien tilaan lisättävä läpinäkyvyydellä

- ◆ **Markkinatoimijoiden ei ole helppo saada kokonaiskuvaa**
 - **varojen sitoutuneisuudesta**
 - **lainanhoitajoustoista**
- ◆ **Vakavaraisuuslaskennan menetelmien vertailukelpoisuuteen kohdistuu epäilyjä.**
 - **Riskipainoissa on huomattavia eroja valitun menetelmän mukaan. Matalammat lainojen riskipainot kuin kilpailijoilla voivat vääristää kilpailua.**

Suomen rahoitusjärjestelmä vakaa – haasteet liittyvät velkaantumiseen, reaalitalouden heikkoihin näkymiin ja matalaan korkotasoon

Lähteet: NASDAQ OMX Helsinki, pankit, Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

Kotitalouksien kasvavaan velkaantuneisuuteen liittyy riskejä

- ◆ ***Velkaantuneisuuden kasvu lisää kotitalouksien haavoittuvuutta talouden häiriöiden suhteen.***
- ◆ ***Kotitalouksien velkaantumista tulee hillitä seuraavasti:***
 - ***Kotitalouksien tulee varautua riittävästi korkomenojen mahdolliseen kasvuun.***
 - ***Pankkien tulee noudattaa Finanssivalvonnan suosituksia asuntolainanhakijoiden maksukyvyyn arvioimisen ja enimmäisluototuksen osalta.***
 - ***Viranomaisten tulee saada käyttöön riittävät makrovakauserävarat.***

Euro & talous: Talouden näkymät 5/2012
Liiteartikkelit:

- ◆ ***Rahoitusjärjestelmän vakaus***
- ◆ ***Suomen julkisen talouden kestävyystarkasteluja***
Helvi Kinnunen, Petri Mäki-Fränki ja
Hannu Viertola
- ◆ ***Suomen kilpailukyky ja sen mittaaminen***
Lauri Kajanoja

Yhteenveto

- ◆ ***Julkisen talouden sopeuttamistarve mittava jo tällä vuosikymmenellä.***
- ◆ ***Pitkällä aikavälillä vakaata julkista taloutta ei saavuteta ilman rakenteellisia toimia.***
- ◆ ***Palkkaratkaisut mitoitettava avoimen sektorin kilpailukyvyn mukaan.***

Kiitos!